

Judikatūras krājums

Lieta C-601/15 PPU

**J. N.
pret**

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

(*Raad van State* (Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība — Standarti starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai — Direktīva 2008/115/EK — Likumīga uzturēšanās — Direktīva 2013/32/ES — 9. pants — Tiesības palikt dalībvalstī — Direktīva 2013/33/ES — 8. panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunkts — Aizturēšana — Valsts drošības vai sabiedriskās kārtības aizsardzība — Spēkā esamība — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 6. un 52. pants — Ierobežojums — Samērīgums

Kopsavilkums – Tiesas (virspalāta) 2006. gada 15. februāra spriedums

1. *Pamattiesības — Eiropas Cilvēktiesību konvencija — Instruments, kas nav formāli iekļauts Savienības tiesību sistēmā*

(*LES 6. panta 3. punkts; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 52. panta 3. punkts*)

2. *Robežkontrole, patvērums un imigrācija — Patvēruma politika — Standarti starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai — Direktīva 2013/33 — 8. panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunkts — Aizturēšana sabiedriskās kārtības un valsts drošības apsvērumu dēļ — Minētās tiesību normas spēkā esamības novērtēšana, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. un 52. pantu — Spēkā esamība*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. pants un 52. panta 1. un 3. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/33 8. panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunkts un 9. panta 1. punkts*)

3. *Robežkontrole, patvērums un imigrācija — Imigrācijas politika — To trešo valstu valstspiederīgo atgriešana, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi — Valstspiederīgais, attiecībā uz kuru tiek īstenota atgriešanas procedūra Direktīvas 2008/115 nozīmē — Tāda patvēruma pieteikuma iesniegšana, kas atbilstoši valsts judikatūrai nozīmē iepriekš pieņemtā lēmuma par atgriešanu spēka zaudēšanu — Nepieļaujamība — Pienākums nodrošināt Direktīvas 2008/115 lietderīgo iedarbību — Lojalitātes pienākums*

(*LES 4. panta 3. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115 preambulas 4. apsvērums un 8. pants un Direktīvas 2013/33 8. pants*)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 45. un 46. punktu)

2. Nepastāv neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Direktīvas 2013/33, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai, 8. panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunkta, kurā ir paredzēta iespēja aizturēt pieteikuma iesniedzēju ar valsts drošības vai sabiedriskās kārtības aizsardzību saistītu iemeslu dēļ, spēkā esamību, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. pantu un 52. panta 1. un 3. punktu.

Tā kā valsts drošības un sabiedriskās kārtības aizsardzība ir minētajā tiesību normā izvirzīts mērķis, aizturēšanas pasākums, kas ir pamatots ar šo tiesību normu, faktiski atbilst Savienības atzītajam vispārējo interešu mērķim. Turklāt valsts drošības un sabiedriskās kārtības aizsardzība veicina arī citu personu tiesību un brīvību aizsardzību. Šajā ziņā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. pantā ir paredzētas ikvienas personas tiesības ne vien uz brīvību, bet arī uz drošību.

Attiecībā uz tiesību uz brīvību aizskāruma, ko rada aizturēšanas pasākums, samērīgumu pieteikuma iesniedzēja aizturēšana, ja tas nepieciešams valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, jau pēc tā rakstura vien ir pasākums, ar kuru ir iespējams aizsargāt sabiedrību no apdraudējuma, ko var radīt šādas personas rīcība, un ar to tādējādi var tikt sasniegts Direktīvas 2013/33 8. panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunktā izvirzītais mērķis. Turklāt gan no Direktīvas 2013/33 8. panta formulējuma un konteksta, gan no tā rašanās vēstures izriet, ka šī panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunktā paredzētā iespēja aizturēt pieteikuma iesniedzēju ar valsts drošības vai sabiedriskās kārtības aizsardzību saistītu iemeslu dēļ ir atkarīga no visu to nosacījumu kopuma ievērošanas, kuru mērķis ir stingri ierobežot šāda pasākuma izmantošanu. Šajā ziņā Direktīvas 2013/33 9. panta 1. punktā ir noteikts, ka pieteikuma iesniedzēju aiztur tikai uz cik iespējams īsu laiku un patur apcietinājumā, tikai kamēr ir piemērojami šīs direktīvas 8. panta 3. punktā paredzētie pamati.

Visbeidzot stingro regulējumu, kas ir piemērojams valsts kompetentajām iestādēm atzītajām pilnvarām aizturēt pieteikuma iesniedzēju, pamatojoties uz Direktīvas 2013/33 8. panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunktu, nodrošina arī interpretācija, kas Tiesas judikatūrā ir tikusi sniegta attiecībā uz citās direktīvās ietvertajiem jēdzieniem “valsts drošība” un “sabiedriskā kārtība” un kas ir piemērojama arī Direktīvas 2013/33 gadījumā.

“Sabiedriskās kārtības” jēdziens katrā ziņā nozīmē, ka papildus sabiedriskiem traucējumiem, ko rada jebkurš likumpārkāpums, pastāv faktiskis, attiecīgajā brīdī esošs un pietiekami nopietns apdraudējums, kas skar kādu no sabiedrības pamatinteresēm.

“Valsts drošības” jēdziens ietver gan dalībvalsts iekšējo, gan ārējo drošību. Līdz ar to nopietns valsts iestāžu un dienestu darbības apdraudējums, kā arī iedzīvotāju izdzīvošana, tāpat kā ārējo attiecību vai tautu mierīgas līdzāspastāvēšanas būtiska traucējuma risks vai arī militāro interešu apdraudējums var ietekmēt valsts drošību.

(sal. ar 53.–55., 57., 62., 64.–66. un 82. punktu un rezolutīvo daļu)

3. Atbilstoši valsts judikatūrai, saskaņā ar kuru personai, attiecībā uz kuru ir tikusi piemērota atgriešanas procedūra, iesniedzot patvēruma pieteikumu, jebkurš atgriešanas lēmums, kas iepriekš ir ticis pieņemts saistībā ar šo procedūru, pilnībā zaudē spēku, Direktīvas 2008/115 par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, lietderīgā iedarbība prasa, lai atbilstoši šai direktīvai uzsāktā procedūra, kuras ietvaros ir ticis pieņemts atgriešanas lēmums, kas attiecīgā gadījumā ir papildināts ar ieceļošanas aizliegumu, varētu tikt atsākta tajā posmā, kurā tā tikusi pārtraukta starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas dēļ, tiklīdz šis pieteikums ir ticis noraidīts pirmajā instancē. Dalībvalstīm ir pienākums neapdraudēt šajā direktīvā izvirzītā mērķa sasniegšanu, proti, efektīvas trešo valstu valstspiederīgo, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, izraidīšanas un atgriešanas procedūras ieviešanu.

Šajā ziņā gan no dalībvalstu lojalitātes pienākuma, kurš izriet no LES 4. panta 3. punkta, gan no efektivitātes prasībām, kas tostarp ir paredzētas Direktīvas 2008/115 preambulas 4. apsvērumā, izriet, ka šīs direktīvas 8. pantā dalībvalstīm noteiktais pienākums šī panta 1. punktā paredzētajos gadījumos īstenot izraidīšanu ir jāizpilda cik vien iespējams drīzāk. Tomēr šis pienākums nav ievērots, ja izraidīšana tiek aizkavēta tādēļ, ka pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanas pirmajā instancē tāda procedūra kā iepriekš aprakstītā ir jāatsāk nevis tajā posmā, kurā tā tikusi pārtraukta, bet gan no paša sākuma.

No iepriekš minētā izriet, ka, pieņemot Direktīvas 2013/33, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai, 8. panta 3. punkta pirmās daļas e) apakšpunktu, kurā ir paredzēta iespēja aizturēt pieteikuma iesniedzēju ar valsts drošības vai sabiedriskās kārtības aizsardzību saistītu iemeslu dēļ, Savienības likumdevējs nav pārkāpis Eiropas Cilvēktiesību aizsardzības konvencijas 5. panta 1. punkta f) apakšpunkta otrajā teikumā daļā paredzētās aizsardzības līmeni, kurā ir atļauts likumīgi aizturēt personu, pret kuru ir tikusi uzsākta izraidīšanas vai izdošanas procedūra.

(sal. ar 75.–78. punktu)